

Naturtyper

Utskriftsdato: 05.01.2026

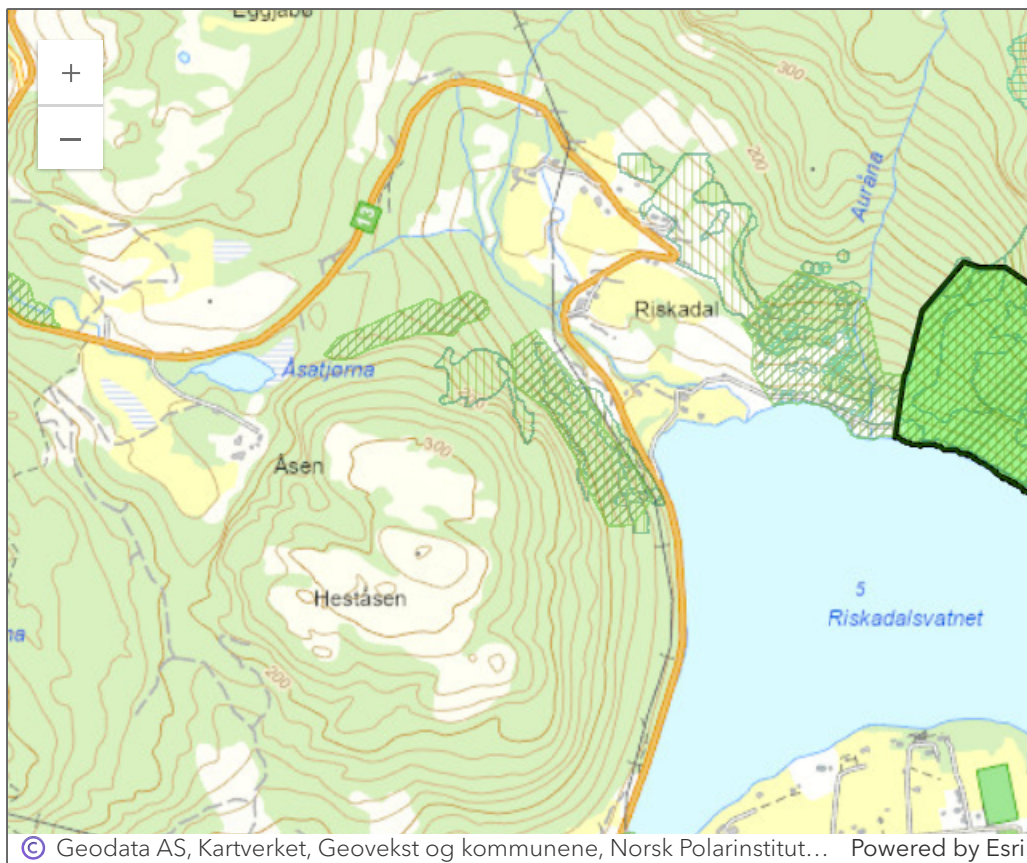
Årdal: Riskadalsvatnet nordaust

ID	BN00080477
Naturtype	Gammel boreal lauvskog
Utforming	Fuktig kystskog
Verdi	Svært viktig
Utvalgt naturtype	-
Registreringsdato	28.09.2009
Hevdstatus	-
Forvaltningsplan	Nei
Forvaltningsavtale	Nei
Forvaltningsavtale Inngått	-
Forvaltningsavtale utløper	-
Verdi begrunnelse	Lokaliteten får verdi A (svært viktig) fordi det er ein velutvikla edellauvskog med innslag av haustingsskog, og dessutan betydeleg innslag av gammal lauvskog (temperert regnskog) og sørleg-oseaniske raudlisteartar. Artsmangfaldet er svært rikt og omfattar m.a. rundt 17 raudlisteartar, fleire i høg raudlistekategori (raudlista 2006).
Innledning	Skildringa er skriven av John Bjarne Jordal og Geir Gaarder i mars 2010, basert på Korsmo (1978) og feltarbeid 05.06.2009 (GGa, Helge Fjeldstad og Trond Magne Storstad), og 28.09.2009 (JBj, John Inge Johnsen og Ove Førland). Andre kjelder har vore Norsk lavdatabase, Norsk soppdatabase og Ryvarden (1998) Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og vert rekna som svært god. Lokaliteten har tidlegare vore registrert som ei rik edellauvskog (BN00008833, Riskadalsvatnet) utan nærare skildring, men her er skildringa heilt omarbeida, både i høve til naturtype, grenser og omtale.
Beliggenhet og naturgrunnlag	Lokaliteten ligg i ei sørvestvendt lside under Måheia på nordaustsida av Riskadalsvatnet i Årdal. Berggrunnen består av plutonsk granitt. Lausmassane består dels av rasmateriale, og dels av morene. Området ligg i sørboreal vegetasjonssone (SB) og klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2). Lokaliteten grensar i vest mot haustingsskog i hevd og granplantefelt, i nord mot bratte berghamrar og i søraust mot meir open beitemark samt granplantefelt og rasmark.

Naturtyper og utforminger	Lokaliteten er ein rik edellaauvskog med innslag av sørvendt berg og rasmark og utformingane or-askeskog (stadvis i overgang mot varmekjær kjeldelaauvskog), lågurt-eikeskog, rikt hasselkratt, kalkkrik og/eller sørvendt bergvegg og rasmark. Det er og innslag av almlindeskog i øvre deler. Feltskiktet har dels høgstauder, dels bregner og dels litt lågurtvegetasjon. Lundgrønaks er vanleg på lite beita parti. Av tre og buskar kan nemnast ask (vanleg), alm (NT - sparsam), bjørk, eik, hassel, hegg, kristtorn, krossved, lind (sparsam), svartor og villapal.
Artsmangfold	Tidlegare funn av raudlisteartar som truleg er gjort innanfor lokaliteten: Norsk lavdatabase, Norsk soppdatabase, besøk 31.07.1969, 16.10.1998 (Ryvarden 1998): <i>Cetrelia olivetorum</i> praktlav (VU), <i>Fuscopannaria ignobilis</i> skorpefiltlav (VU), <i>Menegazzia terebrata</i> hovudskoddelav (VU), <i>Parmotrema chinense</i> liten praktkrinslav (VU), <i>Hyphodermella corrugata</i> (VU), <i>Pulcherricium caeruleum</i> indigobarksopp (NT), <i>Skeletocutis lenis</i> (NT) og <i>Tubulicrinis regificus</i> (DD). Av planteartar i 2009 kan nemnast m.a. begerhagtorn, bergflette, breiflangre, broddtelg, brunrot, junkerbregne, kransmynte, kratthumleblom, lundgrønaks, lundrapp, markjordbær, mellomtrollurt, myske, olavsskjegg, raggtelg, skjørlok, skogfiol, skogsalat, skogstorr, skogsvinerot, skogsvingel, slakkstorr, småborre, stor myrmaure, stortrollurt (EN – eit par funn), trollurt, vårmarihand og vivendel. Korsmo (1978) nemner og haremat, kratthumleblom, mørkkongsslys, storkvein og skjoldberar. Av sopp i 2009 kan nemnast <i>Clavulinopsis luteoalba</i> bleiktuppa småkøllesopp, <i>Corpinellus micaceus</i> glimmerblekksopp, <i>Crepidotus mollis</i> mjuk muslingsopp, <i>Hygrocybe conica</i> kjeglevokssopp, <i>Inonotus radiatus</i> orekjuke, <i>Laccaria amethystina</i> ametystsopp, <i>Lactarius pyrogalus</i> hasselriske, <i>Pleurotus dryinus</i> seig østerssopp, <i>Plicaturopsis crispa</i> vifteryntesopp og <i>Typhula phacorrhiza</i> stor trådkølle. Av lav i 2009 vart det funne <i>Degelia plumbea</i> vanleg blåfiltlav, <i>Flavoparmelia caperata</i> eikelav (NT), <i>Fuscopannaria ignobilis</i> skorpefiltlav (VU) (på ei handfull tre), <i>Gyalecta truncigena</i> (VU), prakthinnelav <i>Leptogium cochleatum</i> (EN) (eit par funn), <i>Leptogium cyanescens</i> blyhinnelav, <i>Leptogium lichenoides</i> flishinnelav, irsk hinnelav <i>Leptogium hibernicum</i> (EN), <i>Leptogium saturninum</i> filthinnelav, <i>Lobaria pulmonaria</i> lungenever, <i>Lobaria virens</i> kystnever, <i>Nephroma parile</i> grynvrønge, <i>Normandina pulchella</i> muslinglav, <i>Ochrolechia alboflavescens</i> , <i>Opegrapha vermicellifera</i> (VU), <i>Pannaria conoplea</i> grynfiltilav, kornfiltilav <i>Parmeliella testacea</i> (EN) (5-6 tre), <i>Parmeliella triptophylla</i> stiftfiltilav, <i>Parmelina pastillifera</i> liten lindelav, <i>Sticta fuliginosa</i> rund porelav og <i>Thelopsis rubella</i> (VU). Det er særleg grunn til å trekka fram førekomsten av den sterkt truga arten kornfiltilav, som her kanskje har kanskje den største bestanden i Noreg. Det er spesielt dei gamle, styva asketrea som er viktige for mange av dei raudlista lavartane. Av mosar kan nemnast <i>Anomodon viticulosus</i> kalkraggmose, <i>Cirriphyllum piliferum</i> lundveikmose, <i>Ctenidium molluscum</i> kammose, <i>Homalia trichomanoides</i> glansmose, <i>Homalothecium sericeum</i> krypsilkemose, <i>Leucodon sciurioides</i> ekornmose, <i>Neckera complanata</i> flatfellmose, <i>Neckera crispa</i> krusfellmose, <i>Porella arboris-vitae</i> galleteppe-mose, <i>Ptoregonium gracile</i> kveil-mose, <i>Thamnobryum alopecurum</i> revemose og <i>Tortella</i>

tortuosa putevrimose. I tillegg vart bøksongar (NT) høyrte syngande og kvitryggspett (NT) trommande våren 2009.

Påvirkning	Lokaliteten grensar til beite. Skogen har også vore beita tidlegare, og det har vore hogd ved. Lia har litt planta gran, m.a. eit litt større felt sentralt innanfor lokaliteten. Særleg ask har vore styva, men det vart og sett styva eik. Det finst ein god del grove gamle tre, særleg av ask. Det er totalt sett eit tresifra tal gamle styvingstre innanfor området.
Fremmede arter	Det vart observert platanlønn og gran. Særleg platanlønn, men også gran er i spreidd innanfor området.
Råd om skjøtsel og hensyn	Fysiske inngrep og treslagskifte bør unngåast. Det er ønskeleg at styvinga vert teken opp att. Sidan dette er ein svært viktig regnskogslokalitet vil ein og fråstå hogst, med unntak av framande treslag som bør fjernast så snart som råd.
Landskap	Del av heilskapleg landskap: Edellauvskogane her er ein rest av opprinneleg natur i skoglandskapet rundt Årdal, som er eit område med fleire viktige og artsrike lokalitetar. Lokaliteten er og del av ein regional styvingstradisjon som var vanleg tidlegare, men truleg har opphøyrte for rundt 50 år sidan, og intakte styvingsområde tek derfor til å bli gradvis sjeldnare.
Nøyaktighetsklasse	<20 m
Areal fra kartobjekt (daa)	402,9
Kommuner	1133 (Hjelmeland)
Kilder	Gaarder, G. et al. 2010. Supplerande kartlegging av naturtypar i Rogaland i 2009. Miljørapport nr. 1 - 2010. 2010. Norsk lavdatabase 2010. Norsk soppdatabase Ryvarden, L. 1998. [uten tittel - soppundersøkelser i skogreservater mm. i Ryfylke 1998]. Notat, 11 sider. Korsmo, H. 1978. Edellauvskogsinventeringer i Vest-Agder, Rogaland, Sogn-og Fjordane og Møre og Romsdal 1977/1978. Norges Landbrukshøgskole (upubl.).

Vedlegg og dokumenter

43 Årdal: Riskadalsvatnet nordaust (Hjelmeland). Frodig edellauvskog der ein bestand av den truga edellauvskogsplanta stortrollurt (EN) vert gjenstand for grundige studiar. Foto: GGa.

Tittel: Årdal Riskadalsvatnet nordaust (Hjelmeland)

43 Årdal: Riskadalsvatnet nordaust (Hjelmeland). Fuktsig med mykje slakkestorr og skogstorr. Varmekjær kjeldelauvskog av denne typen er ein svært sjeldsynt og truga skogstype. Foto: GGa.

Tittel: Årdal Riskadalsvatnet nordaust (Hjelmeland) 2

43 Årdal: Riskadalsvatnet nordaust (Hjelmeland). Oversiktsbilete teke frå strandkanten på sorsida av vatnet. Inntil vatnet her står spreidde svartortre med sjeldsynte lav (truleg grå punktlav m.a.), medan lia opp mot fjellet på austsida av vatnet har ein særskild rik flora av fuktkrevjande regnskogslav og mange kravfulle karplanter i feltsjiktet. Dette er eit av dei mest verdifulle skogsmiljøa i Rogaland. Foto: GGa.

Tittel: Årdal Riskadalsvatnet nordaust (Hjelmeland) 3
